

LUTERILAISUUDEN PAINOPISTEET VIII

Väinö Hotti

(nettikuva)

MARTTI LUTHER**10.11.1483 – 18.2.154**

”Kristikunnan piirissä ei kuitenkaan pitäisi ollenkaan voida esiintyä eri suuntia, koska kristillisellä kirkolla on vain yksi ainoa lähde, josta se ammentaa oppinsa, nimittäin Kristuksen sana”

(Pieper, Dogmatiikka, s.12).

Luther ja rukous

Rukous oli Lutherin elämässä hyvin keskeisenä. Hän kävi varsin usein ”rukoustaistelua”. Hän eli rukouselämää. Voi ajatella, että Lutherin dynaamisen ja hedelmällisen elämän salaisuutena oli nimenomaan jatkuva rukous.

*”Missä on **paljon** rukousta, siellä on paljon siunausta. Missä on **vähän** rukousta, siellä on vähän siunausta. Missä **ei ole** rukousta, siellä ei ole siunausta.”*

”Hänen (Lutherin) iloisuutensa johtui hänen hyvästä omastatunnostansa. Mutta aluksi ja lopuksi perustui hänen voimansa ja sisäinen sopusointunsa siihen, että hän oli rukouksen mies. Lutherin elämä oli rukouselämää. Usein hän rukoili ääneen avoimen ikkunan ääressä ja silmät luotuina taivasta kohti, samoin kuin tuona ratkaisevana yönä Wormsin majatalossa. Hän puhui yksinkertaisesti ja persoonallisesti Jumalan kuin oman isänsä kanssa. Toisinaan hänen rukouksensa myrskyn tavoin hyökkäsi taivasta kohti. Ja kun surut ja tuskat häntä painoivat, muuttui hänen rukouksensa kilvoitteluksi Jumalan kanssa, koko hänen henkensä täyttäväksi valtavaksi kamppailuksi. Luther osasi kuin ani harvat tarttua Jumalaa hartioihin ja taistella läpi yön, kunnes saavutti itsellensä siunauksen” (Hjalmar Holmquist, Martti Luther, s.154).

”Uskonpuhdistaja käytti joka päivä ainakin kolme työhön muuten soveliainta tuntia rukoukseen” (Kares, Luther, s.171).

”Kun nousen vuoteesta aamuisin, rukoilen lasten kanssa kymmenen käskyä, uskontunnustuksen, Isä meidän ja lisäksi jonkin psalmin” (Pinomaa, Kuka Luther todella oli, s.24).

Lutherin rukous ennen oikeuden eteen astumistaan Wormsin valtiopäivillä 16.4.1521. Tässä historiallisessa hetkessä Luther turvautui taivaan apuun. Ja me tiedämme, **taivas totisesti vastasi ja Luther sai voimaa seisoa Sanan tukevalla kallioperustalla** monen ihmissielun autuudeksi ja pelastukseksi:

*”Oi Jumalani, Jumalani, minun Jumalani, puolusta sinä minua kaikkea maailman jär-
keä, ja viisautta vastaan. Tee sinä se! Sinun täytyy se tehdä, sinun yksin; minä en sitä
voi. Asiahan on kuitenkin sinun, eikä minun. **Omasta puolestanihan ei minulla ole
täällä mitään toimitettavaa, eikä tämän maailman herrain kanssa mitään
tekemistä.** Voisinhan minäkin toivoa hyviä päiviä ja rauhallista elämää ja lepoa.
Mutta asiahan on sinun, oi Herra; se on oikeudenmukainen ja iäisyyteen perustuva.
Auta minua sinä uskollinen, iankaikkinen Jumala! Minä en luota kehenkään
ihmiseen; se olisi turhaa ja hyödytöntä...Tule, tule, olen valmis antamaan elämäni
sinun tähtesi...Ja joskin minun ruumiini, joka kuitenkin on sinun kättesi tekoa, tässä
taistelussa menehtyisi ja kokonaan joutuisi turmioon, niin riittää minulle se, että
minulla on sinun Sanasi ja Henkesi...Sieluni on sinun, se kuuluu sinulle ja on
iankaikkisesti sinun luonasi. Amen, Jumala minua auttakoon! Amen” (Hjalmar
Holmquist, Martti Luther, ss.73,74).*

*”Luther, joka koko elämänsä ajan oli ollut rukouksen mies, tahtoi kasvattaa lapsensa
ahkeriksi rukoilijoiksi” (Hjalmar Holmquist, Martti Luther, s.171).*

Lutherin rukous Melanktonin sairastuoteen äärellä. Luther itse kertoo:

*”Silloin täytyi meidän Herramme ja Jumalamme lopuksi kuulla minua. Sillä minä
paiskasin kerjuupussini hänen ovensa eteen ja tungin hänen korviinsa kaikki Pyhästä
Raamatusta muistamani lupaukset rukousten kuulemisesta; ja minä osoitin hänelle,
että hänen täytyy kuulla minua, jos mieli minun uskoa hänen lupauksiinsa...Sitten toi
Luther ruokaa ja pakotti Melanktonin sitä nauttimaan sanoen: ‘Kuule nyt kerta
kaikkiaan, Filippus, **sinä joko syöt tai minä julistan sinut pannaan!**’” (Hjalmar
Holmquist, Martti Luther, s.187).*

*”Taivaallinen Isäni, Jumala ja Herramme Jeesuksen Kristuksen Isä, kaiken lohdutuk-
sen Jumala, minä kiitän sinua, että olet minulle ilmoittanut rakkaan Poikasi Jeesuk-
sen Kristuksen, johon minä uskon, jota olen saarnannut ja tunnustanut, jota olen ra-*

kastanut ja kunnioittanut ja jota tuo häijy paavi ja kaikki jumalattomat häpäisevät, vainoavat ja pilkkaavat. Minä rukoilen sinua, Herrani Jeesus Kristus, ota sieluni huomaasi! Taivaallinen Isä! Vaikka minun täytyy jättää tämä ruumiini ja minut temmataan pois tästä elämästä, tiedän totisesti, että saan iankaikkisesti olla luonasi, ei kukaan voi temmata minua sinun käsistäsi” (Lutherin kuolinrukous) (Kares, Luther, s.172).

”Missä kristitty on, siellä on oikeastaan Pyhä Henki, joka ei muuta tee kuin alati rukoilee” (Pieper, Dogmatiikka, s.428).

”Ennen kuin meistä tulee kristittyjä ja uskovia, emme myöskään tiedä, mitä ja miten meidän tulee rukoilla” (Pieper, Dogmatiikka, s.429).

Yksin Kristus

”Sydämessäni näet vallitsee tämä ainoa oppi: Kristuksen usko. Siitä minun jumaluus-opillinen ajatteluni öin ja päivin lähtee, sen kautta kulkee ja siihen palajaa; ja siitä huolimatta tunnen käsittäneeni vain mitättömiä, vaivaisia aakkosentapaisia, ikään kuin sirpaleita siitä viisaudesta, joka on niin korkea, niin laaja, niin syvä” (Gal.kirj. sel. s.7).

”Katsokoon kukin itseensä; minä tunnustan omasta kohdastani: niin usein kuin minä olen löytänyt Raamatusta vähemmän kuin Kristuksen - en ole koskaan tullut kylläiseksi; niin usein kuin minä olen siitä ollut löytävinäni enemmän kuin Kristuksen - en ole ollut koskaan köyhempi kuin silloin. Niin näyttää minusta todella, ettei Jumalan Pyhä Henki tiedä enempää eikä tahdo tietää enempää kuin Jeesuksen Kristuksen” (Kares, Luther, s.431).

Vaikeneminen kultaa?

”Puhuminen on hopeaa, vaikeneminen kultaa”, Luther ei olisi allekirjoittanut tätä:

”Syytettäköön minua ylpeydestä, ja ahneudesta, aviorikoksesta ja murhasta, vihollisuudesta paavia vastaan...kunhan minua vain ei voida syyttää **jumalattomasta vaikenemisesta**” (Kares, Luther, s.145,146).

Suhde harhaoppeihin

”Kristillisen opin luonteeseen kuuluu se, että sitä on pidettävä varmana ja että siitä on pidettävä kiinni” (Tunnustuskirjat, s.16).

”Eniten Lutheria suretti se, että hänen wittenbergiläiset virkaveljensä olivat välinpitämättömiä väärän opin suhteen” (TK. s.31).

”Lankeemus opillisessa suhteessa ei ole inhimillistä, vaan perkeleellistä” (Gal. kirj. sel. s.580).

”Se, joka täydellä todella pitää oppiaan, uskoaan ja tunnustustaan totena, oikeana ja varmana, ei voi jäädä yhteen sellaisten kanssa, jotka opettavat väärää oppia tai pitäytyvät siihen. Opettaja, joka harhoja opetettaessa vaikenee, mutta kuitenkin on olevinaan oikea opettaja, on julkista kiihkoilijaa pahempi; ulkokultaisemisellaan hän aiheuttaa vaikeampaa vahinkoa kuin vääräoppinen” (TK. s.31).

”Jumalattomista opettajista on luovuttava” (TK. s.135).

”Jokaisen on kavahdettava eikä pidettävä yhtä niiden kanssa, jotka tunnustavat väärää oppia” (TK. s.553).

Suhde vastustajiin

”Hän sanoo kokeneensa, että kaikilla niillä, jotka taistelevat häntä vastaan on pelokas sydän ja vaivaava omatunto, koska he pelkäävät Raamattua tietäessään, kuinka tuntematon se heille on” (Kares, Luther, s.97).

”Mutta perkeleelle ja hänen palvelijoilleen, eksytysten ja lahkojen alkuunpanijoille meidän pitää apostolin esimerkin mukaisesti olla kärsimättömiä, kopeita, karskeja ja leppymättömiä sekä säälimättä paljastaa pilkattavaksi, kirotta ja tuomita heidän kavaluutensa” (Gal. kirj. sel. ss.63,64).

*”Omasta puolestani **en pelkää hurmahenkistä**, sillä en tunne ketään, joka voisi heittää vastaan sellaisia väitteitä, jotka uutuudellaan panisivat minut sekaisin, sillä kaikki heidän väitteensä olen jo aikaisemmin kuullut saatanalta, olenpa vielä pahempiakin kuullut, mutta Jumalan sanalla olen ne voittanut” (Pinomaa, Kuka Luther todella oli,s.78).*

Iloinen kristitty

”Evankelisen kristityn ei tule esiintyä happaman näköisenä: ’Minä en voi sietää noita ankaria ja synkkiä murjottajia, jotka aina kulkevat alla päin, eivätkä pelkästä hurskaudesta ja pyhydestä milloinkaan uskalla näyttää iloisilta. Sillä totisesti ei pyhyys ole siinä, että aina on surullinen ja ärtyisä...Jumala tahtoo, että me olisimme iloisia ja ylistäisimme, rakastaisimme ja kiittäisimme häntä aina ja iankaikkisesti” (Hjalmar Holmquist, Martti Luther, ss.84, 85).

Luterilainen työn etiikka

”Jokainen elämäntehtävä oli Jumalan antama: kelvollisesti suoritettu karjanhoitotyö oli siveellisesti arvoltaan yhtä suuriarvoinen kuin munkin hartaudenharjoitukset ja

papin messut. Elämän kutsumuksen oikeaan arvoon korottaminen on Lutherin uskonpuhdistuksen suurimpia lahjoja kristikunnalle” (Hjalmar Holmquist, Martti Luther, 37).

”Kun palvelustyttö hoitaa karjaa, äiti kasvattaa lapsiaan, käsityöläinen pitää huolta ammatistansa, renki hoitaa hevosiansa, pyöveli teloittaa suurroiston, niin voivat he kaikki kutsumukseensa vedoten sanoa: Jumala on sen tehnyt” (Hjalmar Holmquist Martti Luther, 84).

Ekumenia

”Kirottu olkoon kaikki rakkaus ja sopus, jonka säilyttämiseksi Jumalan sana täytyy vaarantaa” (Gal. kirj. sel. s.504).

*”Ei, hyvä ystävä, älä tarjoskele minulle rauhaa ja yksimielisyyttä silloin, kun meiltä samalla häviää Jumalan sana, sillä siten olisi iankaikkinen elämä ja kaikki kadotettu. Tässä ei käy päinsä väistyminen tai kenenkään ihmisen mieliksi myönnytysten tekeminen. Sanan edestä on sen sijaan kaikkien väistyttävä, olkoonpa hän ystävä tai vihemies, sillä sitä ei ole annettu ulkonaisen maailmallisen yksimielisyyden ja rauhan tähden, vaan iankaikkisen elämän tähden. **Sanan ja opin on synnyttävä kristillinen yksimielisyys ja yhteys.** Jos se on yhtäläinen ja sama, seuraa varmaan kaikki muukin; ellei ole, ei tuloksena kuitenkaan ole mitään yksimielisyyttä. **Älä siis tule minulle puhumaan rakkaudesta tai ystävyyydestä, jos sanasta tai uskosta tingitään...**Kyllähän me mielellämme säilytämme ulkonaisen rauhan...mutta opin ja kristillisen yhteyden asiassa emme tahdo olla heidän kanssaan missään tekemisissä emmekä pitää heitä veljinä, vaan vihollisina, koska he tietoisesti pysyvät erheessään, ja me tahdomme taistella heitä vastaan hengellisessä kamppailussa. Perkeleellinen ja petollinen on se esitys ja vaatimus..., että yksimielisyyden tähden olisi väistyttävä jonkin verran ja hyväksyttävä jokin harha. Sillä tavalla perkele tahtoo vieroittaa meidät sanasta” (21. s. Kolm.j.ep.s., WA. 34, II, 387).*

(nettikuva)

”Uskonpuhdistaja käytti joka päivä ainakin kolme työhön muuten soveliainta tuntia rukoukseen” (Kares, Luther, s.171).